

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN rozvoje vzdělávání správního obvodu ORP NERATOVICE

Aktualizace 2023

Dokument je aktualizován v rámci projektu MAP III v ORP Neratovice,
registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023080

Obsah

1. Východiska pro strategickou část	3
1.1. Vymezení klíčových témat.....	3
1.2. SWOT-3 analýzy pro vymezená klíčová témata.....	4
2. Strategická část a Strategický rámec MAP do roku 2025	13
2.1. Vize	13
2.2. Priority a cíle.....	14

1. Východiska pro strategickou část

1.1. Vymezení klíčových témat

- Podpora čtenářské gramotnosti
- Podpora matematické gramotnosti
- Rozvoj potenciálu každého žáka (podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů)
- Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

1.2. SWOT-3 analýzy pro vymezená klíčová témata

1. Podpora čtenářské gramotnosti	
Silné stránky	
Čtenářská gramotnost je podporována v rámci ŠVP	
Učitelé rozvíjí své kompetence v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je při výuce	
Rozvoj školních knihoven	
Zájem pedagogů o vzájemnou spolupráci	
Velký výběr knih na trhu	
Dlouholetá tradice celorepublikových projektů na podporu čtenářství (Noc s Andersenem atd.)	
Slabé stránky	Specifikace příčin problémů
Nízká úroveň spolupráce rodičů v oblasti čtenářské gramotnosti	Méně příznivé rodinné zázemí pro rozvoj čtenářské gramotnosti dětí / žáků (nedostatek času dětí i rodičů - nesoulad pracovního a rodinného života) } zvyšování podílu rodičů-nečtenářů (rodičů s menšími čtenářskými návyky).
Zvyšující se počet dětí v MŠ s logopedickými vadami	Správná řeč má velký význam pro rozvoj čtenářské gramotnosti, nedostatek logopedů, dlouhé objednávací termíny, nedostatek času rodičů.
Nízká úroveň motivace žáků pro rozvoj čtenářské gramotnosti	Žáci nepovažují knihu za zábavu a naplnění volného času, žáci nepovažují knihu za zdroj informací, žáci vnímají knihu jako školní povinnost.
Střední míra zapojení dalších učitelů do rozvoje čtenářské gramotnosti (absence mezioborového průniku) – ZŠ	Tlak na digitalizaci a zvyšování podílu IT ve výuce, nedostatečné mezioborové propojování čtenářské a informační gramotnosti.
Velký nárůst dětí s OMJ	Velký nárůst způsobila vlna válečných uprchlíků z Ukrajiny a dále rodiny migrující za prací. Český jazyk dobře neovládají v tomto případě ani rodiče.
Příležitosti	
Využití vhodných dotačních výzev na materiálně – technické vybavení	

Využití spolupráce, sdílení zkušeností	
Podpora spolupráce rodiny a školy	
Ve výuce rozvíjet osobní potenciál každého žáka a vyhodnocovat, jak se mu to daří	
Rozšíření nabídky vzdělávacích aktivit (čtenářské kroužky, dílny, kluby, mimovýukové aktivity)	
Aplikace informačních technologií do rozvoje čtenářské gramotnosti	
Zařazování rozvoje čtenářské gramotnosti i do dalších výukových předmětů	
Hrozby	Specifikace příčin problémů
Snižující se zájem žáků o čtenářskou gramotnost (nedostatek motivace, žáci v tom nevidí smysl)	Chybí vzor v rodině, rodiče nečtou, žáci preferují virtuální zdroje informací (snadná dostupnost, jednoduchost, často v audiovizuální podobě), preference jednoduchých řešení, nedostatečné čtenářsky podnětné sociální prostředí, nízká společenská poptávka po hlubších znalostech.
Nezájem některých učitelů a neochota se dále vzdělávat v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti žáků (ZŠ)	Učitelé jsou celkově přetížení a vyhořelí, část učitelů odmítá jakoukoliv činnost mimo pracovní dobu.
Závislost dětí a žáků na technologiích	Technologie si spojují děti a žáci se zábavou (rychlý a bezpracný zdroj zábavy), aktivita s využitím technologií je hra, současné využívání technologií neklade na děti a žáky žádné nároky, technologie posouvají "práh uspokojení ze zážitku", nízká úroveň jiných (nevirtuálních) aktivit v rodině.
Špatný výběr titulů – další demotivace	Děti, které odmala nečtou, si ani nemohou umět knihu bez pomoci správně vybrat. Důležitá je tedy pomoc odborníka (oblíbený učitel, kamarád, rodič). Učitel by měl nabízet díla různých autorů z různé doby, s jinou tematikou...

2. Podpora matematické gramotnosti

Silné stránky

Matematická gramotnost je podporována v rámci ŠVP

Zapojení počítačových a interaktivních pomůcek do vyučování

Učitelé rozvíjí své kompetence v oblasti matematické gramotnosti a využívají je při výuce

Dostatek učebnic a pomůcek

Zájem pedagogů o vzájemnou spolupráci a další vzdělávání

Zapojování se do olympiád a soutěží

Slabé stránky

Specifikace příčin problémů

Nízký počet pedagogických pracovníků v oboru matematika (vysoká věková skladba učitelských sborů)

Aprobovaní pedagogové se snadno uplatní i v jiných oborech. Někteří starší učitelé mají problémy s využíváním techniky ve výuce, nejsou již ochotni se učit novým postupům a metodám.

Slabá čtenářská gramotnost ovlivňuje i gramotnost matematickou

Vlivem špatné čtenářské gramotnosti dochází k chybovosti v matematice, zvláště u slovních úloh.

Celospolečenské předsudky vůči matematice

Nízký zájem ze strany rodičů související s jejich vlastním postojem vůči matematice.

Nízká míra zapojení praxe v oblasti matematické gramotnosti

Nezájem rodičů (častokrát alibisticky zdůvodňovaný nedostatkem času), nižší úroveň vzdělání rodičů, zodpovědnost za znalosti žáka přenášena na učitele.

Příležitosti

Výměna zkušeností, informací, dobré praxe, kooperace s jinými základními školami

Možnost zavádění nových metod a forem do hodin matematiky

Využití vhodných dotačních výzev na materiálně – technické vybavení

Rozšíření nabídky vzdělávacích aktivit (finanční gramotnost,..)

Zařazování rozvoje matematické gramotnosti i do dalších výukových předmětů

Vyšší míra zapojení praxe v oblasti rozvoje matematické gramotnosti	
Hrozby	Specifikace příčin problémů
Vysoký počet dětí ve třídě	Přeplněnost tříd, nedostatečné prostory pro narůstající počet žáků, kvůli většímu počtu žáků je frontální výuka nejefektivnější a nejpohodlnější, není prostor pro alternativy.
Neprovázanost matematického vzdělávání s využitím matematické gramotnosti v praxi	Absence aplikace matematiky do běžných důležitých životních situací, obtížná dostupnost odpovídajících výukových materiálů.
Snižující se zájem žáků o matematiku (nedostatek motivace, žáci v tom nevidí smysl, budoucí využití)	Nízké povědomí žáků o využití matematiky v praxi, nezájem rodičů vést žáky k rozvoji matematické gramotnosti, nedostatek cíleného působení na zájem žáků - nedostatek motivačních aktivit (témata, technologie, pedagogické metody), neochota žáků přemýšlet a soustavně pracovat.
Nezájem některých učitelů a neochota se dále vzdělávat v oblasti rozvoje matematické gramotnosti dětí a žáků	Nabídka vzdělávacích aktivit (široká, nepřehledná, mnohdy nekvalitní), nezájem, nechuť, neochota, vyhoření učitelů.

3. Rozvoj potenciálu každého žáka (podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů)

Silné stránky

Školy podporují žáky se SVP

Ve školách je podporováno společné vzdělávání různě nadaných žáků i žáků se SVP v běžných třídách

Financování asistentů, školních psychologů a speciálních pedagogů (dotační možnosti zejména pro větší školy)

Dostatek kvalitních pomůcek a programů

Dobrá vůle pedagogů pracovat s dětmi se SVP, pokud jsou na to vhodné podmínky

Slabé stránky

Specifikace příčin problémů

Nedostatek psychologů a speciálních pedagogů

Velký nedostatek kvalifikovaných pracovníků na tyto pozice, stávající psychologové jsou přetížení.
Inkluzivní vzdělávání není systémově personálně zajištěno (absence pedagogů pro vzdělávání žáků se SVP a další odborný podpůrný personál).

Nedostatek asistentů pedagoga

Nižší zájem o pracovní pozici asistent a o studium asistentů pedagoga související s nízkým finančním ohodnocením a nestabilitou. Práce na zkrácený úvazek.

Vzdělání pedagogických pracovníků

Většina učitelů, kteří mají ve třídě žáky se SVP nemá vzdělání v oboru speciální pedagogiky (problém je to na 1. stupni i 2. stupni základního vzdělání).

Malý prostor pro dostatečnou péči mimořádně nadaným dětem a žákům

Inkluze je chápána jako podpora pouze pro slabé žáky a žáky s problémy, výborné žáky neposouváme dál, protože musíme slabé posouvat k průměru. Učitelé potom nemají prostor pro nadané a systém to po nich nevyžaduje.

Značná náročnost práce s žáky se SVP výrazně snižuje kapacitu pedagogů pro práci s nadanými dětmi

Přetíženost PPP a SPC	Zvyšující se počet žáků v péči PPP či SPC, nedostatečně individuální přístup z důvodu přetíženosti, špatná spolupráce škola x PPP.
Přibývá dětí se středně závažnými vadami řeči a s LMP	Nedostatečný zájem ze strany rodičů o včasné řešení vad řeči a ponechávání řešení na škole. Rodiče s dětmi doma dostatečně neprocvičují.
Nevyhovující, nedostatečné prostory ve školách nebo nedostatečná kapacita pro výuku	Stále se zvyšující počet dětí a žáků, odborné učebny se stávají kmenovými, zvyšující se počet dětí a žáků se SVP vyžaduje větší požadavky na prostorové možnosti. Rozvoj infrastruktury ZŠ zaostává v porovnání s narůstající demografickou křivkou v ORP. Komunikace mezi vedením školy a zřizovatelem není vždy ve shodě, zřizovatelé neřeší problém dlouhodobě, ale pouze v rámci jednoho či dvou let.
Příležitosti	
Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání	
Rozvoj a posílení infrastruktury škol	
Podpora vzdělávání v základních školách praktických a speciálních	
Metodické vedení a spolupráce mezi školou a PPP, SPC,..	
Sdílení zkušeností s pedagogy z jiných škol, spolupráce	
Zvýšení podpory speciálního školství	
Využívání vhodných dotačních titulů	
Podpora spolupráce školy a rodiny	
Posílení podpory rozvoje talentů v rámci standardních ZŠ	
Posílení pocitu smysluplnosti studia	

Hrozby	Specifikace příčin problémů
Negativní dopad vzdělávání heterogenních kolektivů (na veřejné školství i na samotné jednotlivce)	<p>Snižování úrovně vzdělávání ve třídách s vyšším počtem dětí a žáků se SVP nebo s vyšším počtem dětí a žáků nadaných – výuka žáků se SVP zabere většinu času, ke ztrátě času dochází také řešením kázně a problematického chování žáků, celkově velký počet žáků ve třídě na učitele.</p> <p>Nedůvěra učitelů ve skutečně pozitivní dopad nastaveného systému společného vzdělávání.</p>
Nedostatečná finanční podpora	<p>Nesystémově nastavené financování aktivit spojených se společným vzděláváním (z velké míry projektové, tj. neudržitelné – neperspektivní).</p> <p>Pro menší školy nedostatečná podpora – malé částky, malé úvazky, nezáměr o obsazení těchto pozic.</p>
Žáci s LMD vyučovaní na běžných ZŠ dosahují ve skutečnosti nižší úrovně znalostí a dovedností, než žáci ze škol dle paragrafu 16.	<p>Rodiče mají mylná očekávání, žáci jsou na ZŠ více izolovaní, svým spolužákům mentálně nestačí.</p> <p>Žákům LMP více vyhovuje menší počet žáků ve třídě a individualizovaná výuka, což na běžných školách většinou nelze splnit.</p> <p>Obecně platí, že dítě se lépe učí v kolektivu, kde je přijímané a cítí se rovnocenné, takové prostředí ve škole závisí na konkrétním kolektivu třídy a na konkrétním třídním učiteli a je snadnější je zajistit v méně početné třídě žáků s podobnými předpoklady ke vzdělání.</p>
Nedostatečný prostor pro individuální práci s dětmi a žáky se SVP a nadanými dětmi a žáky	<p>Vysoký počet žáků ve třídě, tj. vysoký počet žáků na učitele (obtížné současné vzdělávání žáků se SVP, nadaných a bez SVP), nedostatečný počet odborných personálních kapacit ve škole, ve třídě, nedostatečně propracovaná metodika práce s nadanými žáky, značná náročnost práce s žáky se SVP výrazně snižuje kapacitu pedagogů pro práci s nadanými dětmi.</p>

4. Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Silné stránky

Široká nabídka DVPP, kurzů, workshopů

Existence velkého množství pomůcek a výukových programů

Velký zájem části pedagogů o další vzdělávání, spolupráci a výměnu zkušeností

Slabé stránky

Specifikace příčin problémů

Neochota některých pedagogů ke změně, neschopnost vzdát se tradičních postupů, které jsou používány léta

Jsou využívány klasické vyučovací metody, protože pro učitele je to jednodušší a léty zaběhnuté, ale neodpovídající požadavkům na moderní vzdělávání a rozvoj dětí a žáků. Stále převažuje zaměření na výkon a hledání chyb.

Na vysokých školách není věnována dostatečná pozornost praktickému využití aktivizujících (alternativních) metod ve výuce, ale zaměřují se spíše na teorii a klasickou didaktiku. Proto pro učitele není jednoduché některé metody správně použít. To souvisí také s věkovým průměrem učitelů na některých školách. Starší učitelé jsou často ohroženi syndromem vyhoření a ztrácí motivaci pro zařazování některých aktivit do výuky.

Nedostatek financí

Cenová náročnost některých DVPP, supervizí atd.

Školy mohou využívat dotační tituly, ale musí se rozhodnout, kam podporu směřují, někdy jim na DVPP nezbývají finance.

Nadměrná administrativní zátěž na úkor pedagogické práce

Stále se zvyšuje míra nepedagogické zátěže pedagogů, dochází k přetížení administrativní a organizační činností a tím se omezuje jejich prostor pro pedagogickou práci.

Administrativní zátěž narůstá i se zvyšujícím se počtem žáků se SVP.

Stárnutí pedagogického sboru

Schází efektivní podpora začínajících učitelů, která by jim pomohla zvládnout úvodní období v profesi. Pak zvažují odchod ze školství.

Nízká motivace některých pedagogů a vedení škol k dalšímu vzdělávání	Nevhodně nastavený systém dalšího profesního vzdělávání neumožňuje uskutečňovat efektivní další vzdělávání pedagogických pracovníků. Dosud převažuje široká nabídka vzdělávacích jednorázových krátkodobých aktivit mimo prostředí školy, přičemž neefektivnější je vzájemné profesní sdílení a podpora realizovaná průběžně přímo ve školách. Nedostatečný systém metodické podpory výuky, podpory učitele ohrožené vyhořením.
Příležitosti	
Využití dotačních a grantových příležitostí	
Setkávání a rozvoj spolupráce mezi školami a výměna zkušeností	
Setkávání podle odbornosti v rámci projektu MAP	
Sdílení zkušeností vedoucích a pedagogických pracovníků	
Hrozby	Specifikace příčin problémů
Organizační náročnost DVPP (řešení suplování, časová náročnost)	Problém se zastupitelností v provozu zejména v menších školách, nedostatek pracovníků, velká nemocnost, vychovatelé suplují ve škole a naopak.
Nárůst administrativní zátěže ve všech aspektech vedení školy	Příliš vysoká míra nepedagogické zátěže ředitelů, malá podpora jejich pedagogického leadershipu. Přetížení ředitelů administrativními a organizačními činnostmi omezuje jejich prostor pro pedagogické vedení školy.
Kvalita některých DVPP	Velká nabídka DVPP, někdy nejsou kvalitní a odradí od dalších kurzů.
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	Chybí promyšlený systém vzdělávacích cest, který by dokázal stimulovat zájem o učitelskou profesi, podchytil všechny zájemce s různými dosavadními zkušenostmi a efektivně je připravoval pro dynamicky se proměňující práci učitele
Odchod zkušených pedagogů	Chybí kariérní systém, který by stimuloval a oceňoval kvalitu práce učitele,

2. Strategická část a Strategický rámec MAP do roku 2025

2.1. Vize

„Perspektivní, otevřené a kvalitní školství na území Neratovicka = dobrý odrazový můstek pro další život.“

Rozvoj oblasti výchovy a vzdělávání v SO ORP Neratovice vychází z kvalitních základů – systému předškolního i základního vzdělávání.

Velkým potenciálem, který chceme v území využít, je chuť a odhodlání pedagogů a pedagogických pracovníků dále se vzdělávat, využívat nové metody práce, spolupracovat, vyměňovat si informace i zkušenosti. Stavíme na dobrých učitelích – chceme je nadále podporovat, motivovat, lépe oceňovat jejich práci – vytvořit na školách stabilní pedagogické zázemí.

Neméně důležitá je podpora, vzájemná komunikace a odhodlání statutárních zástupců škol zapojovat se do rozvojových projektů s cílem hledání dalších možností financování oblasti školství.

Významným a našim dlouhodobým úkolem je posilování partnerství a vzájemné spolupráce škol a všech dalších aktérů v oblasti výchovy a vzdělávání na území ORP Neratovice – dětských organizací, volnočasových zařízení, neformálních uskupení, vzdělávacích agentur apod.

Mezi klíčové prvky rozvoje území Neratovicka v oblasti školství také patří budování moderního a funkčního zázemí škol, podpora zapojování dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do kolektivu běžných tříd, otevřená komunikace škol s rodiči dětí a s širší veřejností.

Partnerství, fungující spolupráce a komunikace, fundování pedagogové a informovaná veřejnost – to všechno jsou aspekty, které povedou ke zkvalitnění výchovy a vzdělávání na území správního obvodu ORP Neratovice.

2.2. Priority a cíle

Ze vzniklých SWOT-3 analýz byly specifikovány následující priority a cíle:

Priorita 1 – Perspektivní školství	
Cíl 1.1	Čtenářská gramotnost
Cíl 1.2	Matematická gramotnost
Cíl 1.3	Digitální gramotnost
Priorita 2 – Otevřené školství	
Cíl 2.1	Společné vzdělávání a podpora dětí a žáků
Priorita 3 – Kvalitní školství	
Cíl 3.1	Odborná podpora pracovníků ve vzdělávání
Cíl 3.2	Rozšíření, modernizace a specializace výukových prostor
Cíl 3.3	Provázanost školního a rodinného života